

Woord vooraf

Heldere controlestandaarden: kwaliteit en consistentie

De International Accounting and Auditing Standards Board (IAASB) heeft als doelstelling ten behoeve van het maatschappelijke belang internationale controle- en assurancestandaarden van hoge kwaliteit vast te stellen. Deze standaarden moeten begrijpelijk en duidelijk zijn, en consistent kunnen worden toegepast. De IAASB wil hiermee de wereldwijde kwaliteit en uniformiteit in de praktijk bevorderen. Een aantal jaar geleden lanceerde de IAASB het zogenoemde Clarity Project. Dit project moest de kwaliteit en duidelijkheid van de International Standards on Auditing (ISAs) verbeteren en de consistente toepassing van ISAs wereldwijd mogelijk maken. Na vele jaren van hard werken is het Clarity Project afgerond en zijn alle 36 ISAs en de International Standard on Quality Control geactualiseerd. Daarbij is een aantal zeer belangrijke standaarden flink herzien.

De oude ISAs zijn gedurende vele decennia telkens herschreven in steeds weer andere schrijfstijlen. Hierdoor zijn sommige ISAs lang en gedetailleerd met erg weinig aanvullende guidance of achtergrondinformatie en andere ISAs korter met breed neergezette controlebeginselen en gedetailleerde guidance en achtergrondinformatie. Ze bestaan uit vet- en niet-vetgedrukte teksten. De vetgedrukte teksten geven de basisbeginselen en verplichte controlestappen. Door de variëteit aan gebruikte woorden kan de tekst op meerdere manieren geïnterpreteerd worden als het gaat om de verplichtingen van de accountant. De toelichtende guidance vervolgens, wordt in niet-vetgedrukte tekst weergegeven.

De nieuwe, heldere ISAs hebben een andere consistente structuur en zijn niet meer dubbelzinnig ten aanzien van de vereisten waaraan een accountant moet voldoen. Elke standaard bevat de doelstellingen die de accountant wordt geacht te bereiken. De vereisten zijn in een apart hoofdstuk opgenomen, duidelijk onderscheiden van de 'Application and Other Explanatory Material'. Dit laatste is in de standaarden opgenomen om meer precies uit te leggen wat een vereiste betekent of bedoelt, of om toepasselijke voorbeelden van controlestappen te geven. Het dubbelzinnige gebruik van de tegenwoordige tijd bij de vereisten, is vervangen door het woord 'dient' (de accountant 'dient te verkrijgen of testen').

De herziene en gewijzigde ISA 200 beschrijft de verplichtingen van accountants die de ISAs toepassen. Hij maakt duidelijk dat accountants de volledige tekst van een ISA moeten begrijpen, om hen in staat te stellen om de doelstellingen op de juiste manier te begrijpen en de vereisten op de juiste manier toe te passen. De herziene en gewijzigde ISA 200 introduceert tevens nieuwe guidance over de professionele kritische houding, 'professional judgement', de gevolgen van de beperkingen die inherent zijn aan een controle, en andere zaken die relevant zijn voor de toepassing van de ISAs.

De nieuwe, heldere ISAs worden van kracht voor de controles van jaarrekeningen over boekjaren die op of na 15 december 2009 beginnen (dat wil zeggen: controles over het kalenderjaar 2010). Het NIVRA (Koninklijk Nederlands Instituut van Registeraccountants) en de NOvAA (Nederlandse Orde van Accountants-Administratieconsulenten) hebben de herziene ISAs vertaald, en de leden van het NIVRA en NOvAA zijn vanaf 24 april 2009 in de gelegenheid om via de websites hierop commentaar te leveren.

PricewaterhouseCoopers (PwC) verwelkomt de voltooiing van het Clarity Project. De voltooiing van het project is lang gezien als een belangrijk vereiste om de goedkeuring en aanvaarding van de ISAs te verkrijgen van belangrijke rechtsprekende en wetgevende organen, zoals die in de Europese Unie. Men verwacht met de voltooiing van het project een verdere voortgang in de convergentie van controlestandaarden wereldwijd. PwC heeft als netwerk het beleid dat al onze controles in overeenstemming zijn met de ISAs. We geloven dat de nieuwe heldere ISAs ons zullen helpen bij een consistente toepassing in overeenstemming met de ISAs in ons hele netwerk. Ze stellen ons in staat om de kwaliteit en efficiency van al onze controles, inclusief die van groepsonderdelen, wereldwijd op een effectieve wijze aan te sturen.

Alan Good, chief auditor